

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2025 r.
Autor	Ministerstwo Sprawiedliwości
Projekt z dnia	18 czerwca 2024 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Patrycja Grebla-Tarasek
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	§ 1	Wzrost wysokości kwoty bazowej, do kwoty zapewniającej realne pokrycie kosztów realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej jakim jest organizacja punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.	<p>Proponowany wzrost kwoty bazowej na rok 2025, w porównaniu z rokiem 2024 t. o 241 zł, jest zdecydowanie zbyt niski.</p> <p>Wzrost kwoty bazowej pozwoli na podwyżki wynagrodzeń osób świadczących usługi poradnictwa prawnego i obywatelskiego w wysokości około 45 zł brutto miesięcznie na jedną osobę (przy założeniu, że wykonawca ma dyżur raz w tygodniu). Z uwagi, na obserwowany w skali kraju proces wzrostu wynagrodzeń w gospodarce krajowej, oczekiwania finansowe osób zajmujących się profesjonalną pomocą prawną rosną.</p> <p>Wysokość kwoty bazowej, jaka została przyjęta za podstawę w 2024 r., pomimo nieznacznej podwyżki kwoty, jest nadal znacząco zaniżona, o czym świadczą następujące fakty.</p>	Podczas prac nad projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kwoty bazowej na 2025 rok, po raz pierwszy od kilku lat zdecydowano się na procedowanie od razu kwoty bazowej podwyższonej o wskaźnik inflacji, a to ze względu na coroczne negatywne stanowisko Ministerstwa Finansów co do podwyższania kwoty bazowej. W poprzednim roku po licznych dyskusjach, Minister Finansów ostatecznie zgodził się właśnie na podniesienie procedowanej kwoty o CPI. Ministerstwo Sprawiedliwości ma świadomość rosnących oczekiwań	Wyliczenia jakimi się Państwo posługują są całkowicie błędne co do metodologii. Wykonawcy NPP/NPO nie otrzymują wynagrodzenia za poradę, a za godzinę dyżuru. Dyżury odbywają się w trybie gotowości – co oznacza, że wykonawca, który nie udzielił w trakcie

			<p>W pierwszym roku, gdy powiaty zaczęły realizować zadanie z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej wysokość kwoty bazowej wynosiła 5150 zł, podczas gdy wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosiła 1850 zł. W roku 2025, zgodnie z zapowiedzią Rady Ministrów wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę będzie wynosiła 4626 zł, podczas gdy proponowana wysokość kwoty bazowej na ten rok to 6104 zł. Wyraźnie widać więc, spłaszczenie wysokości kwoty bazowej względem wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, co obrazuje wykres nr 1.</p> <p>Różnicę, w wysokości kwoty bazowej przy założeniu relacji wysokości kwoty bazowej do minimalnego wynagrodzenia za pracę, jaka istniała w 2016 roku, pokazuje wykres nr 2.</p> <p>Co istotne – skutkiem zaniżania wysokości kwoty bazowej jest również brak środków na właściwą organizację, wyposażenie, utrzymanie punktów oraz na finansowanie kosztów obsługi zadania przez pracowników JST. (szerzej na ten temat jest mowa w uwadze nr 2).</p> <p>W ubiegłym roku Związek Powiatów Polskich opracował obszerną analizę, która na różnych wskaźnikach pokazywała, zaniżenie wysokości kwoty bazowej. Niestety w tym roku, sytuacja się powtarza i po raz kolejny obserwujemy zaproponowanie kwoty bazowej w rażąco niskiej wysokości. Stąd zachęcamy Państwa do ponownej lektury przytoczonej analizy: https://www.zpp.pl/storage/files/2023-07//3d8c2e58572d4a4df711384f448ea5757670.pdf</p> <p>Można odnieść wrażenie, że co roku wybierany jest inny wskaźnik, byle tylko wzrost kwoty bazowej był jak najniższy. Tak nie da się realizować zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.</p>	<p>finansowych wykonawców pomocy w ramach systemu, jednak mając na uwadze, że liczba porad prawnych i obywatelskich wynosi aktualnie około 1.35 porady, co przekłada się na średni koszt porady (a tym samym wynagrodzenia wykonawcy za poradę) na poziomie 193,53 zł w 2023 r. oraz dotychczasowe stanowisko Ministerstwa Finansów, obecnie zwiększenie wysokości dotacji na finansowanie w roku 2025 zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej możliwe jest jedynie w przypadku przyznania dodatkowych środków przez Ministra Finansów. Do dnia 25/06/24 nie otrzymano stanowiska Ministerstwa Finansów.</p>	<p>dyżuru żadnej porady otrzyma dokładnie takie samo wynagrodzenie, jak ten, który porad w ciągu dyżuru udzielił 5. Na niesprawiedliwy system wynagradzania zwracaliśmy Państwu uwagę już w latach ubiegłych. Podobnie w latach ubiegłych wskazywaliśmy, że skoro liczba porad udzielanych w punktach jest zbyt niska to należy przy zachowaniu obecnej kwoty wynagrodzenia zredukować liczbę godzin, w jakich punkt NPP/NPO ma odbywać dyżur co najmniej o połowę. Pozwoliłoby to na efektywniejsze wykorzystanie środków i zapewnienie godnych wynagrodzeń dla udzielających nieodpłatnych porad prawnych.</p>
--	--	--	--	---	--

2.	§ 1	<p>Wzrost wysokości kwoty bazowej, do kwoty zapewniającej realne pokrycie kosztów realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej jakim jest organizacja punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Oprócz wynagrodzenia osób udzielających porad w punktach NPP/NPO powiaty za otrzymaną kwotę dotacji są obowiązane zapewnić organizację samego punktu. Zwracamy uwagę, że przy tak niskiej wysokości kwoty bazowej niemożliwe jest nawet zapewnienie lokalu, w którym udzielane są porady, nie mówiąc o innych kosztach, organizacyjno-technicznych jakie ponoszą powiaty.</p>	<p>Średnia dotacja jaką powiat otrzymuje w 2024 r. na prowadzenie jednego punktu wynosi 70 356 zł rocznie, co daje miesięcznie 5 863 zł na jeden punkt. Z kwoty tej, zgodnie z przeznaczeniem wysokości dotacji wskazanej w ustawie, 5 335 zł to wynagrodzenia osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na podstawie umowy zawartej z powiatem, 176 zł to zadania z zakresu edukacji prawnej a 352 zł to pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej.</p> <p>Szczególnie warto, przyjrzeć się kwocie jaką powiaty otrzymują średnio na koszty obsługi organizacyjno-technicznej. Jak już wskazano, w 2024 r. była to kwota 352 zł miesięcznie na jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w powiecie.</p> <p>Ze środków tych powiaty zobowiązane są sfinansować: zapewnienie lokalu – powiaty, bowiem nie dysponują swoimi lokalami w różnych miejscowościach na swoim terenie, stąd też często zmuszone są pozyskiwać lokale z przeznaczeniem na ww. punkty, ponosić dodatkowe koszty energii elektrycznej, koszty dostępu do Internetu (ten jest bowiem niezbędny do logowania w systemie teleinformatycznym do obsługi NPP-NPO), koszty materiałów biurowych, w tym głównie papier, toner do drukarki i długopisy, koszty sprzętu elektronicznego (drukarki, laptopy), a także częściowo koszty pracy pracownika starostwa (urzędu miasta na prawach powiatu), którego zadaniem jest organizacja systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie danego powiatu.</p>	<p>Ministerstwo Sprawiedliwości ma świadomość rosnących oczekiwań finansowych wykonawców pomocy w ramach systemu, jednak mając na uwadze, że liczba porad prawnych i obywatelskich wynosi aktualnie około 1.35 porady, co przekłada się na średni koszt porady (a tym samym wynagrodzenia wykonawcy za poradę) na poziomie 193,53 zł w 2023 r. oraz dotychczasowe stanowisko Ministerstwa Finansów, obecnie zwiększenie wysokości dotacji na finansowanie w roku 2025 zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej możliwe jest jedynie w przypadku przyznania dodatkowych środków przez Ministra Finansów. Do dnia 25/06/24 nie otrzymano stanowiska Ministerstwa Finansów.</p>	
3.	Uzasadnienie str. 3	Proponujemy, aby projektodawca wyciągnął słuszne	W uzasadnieniu projektodawca wskazuje cyt.: „Powyższe spowodowało realny spadek wartości przyznawanej dotacji na przestrzeni lat, w szczególności postępująca inflacja sprawiła, że	Ministerstwo Sprawiedliwości ma świadomość rosnących oczekiwań finansowych wykonawców pomocy w	

		wnioski z własnych obserwacji.	wynagrodzenie wykonawców finansowane z dotacji ma realnie mniejszą wartość nabywczą”. Nie sposób nie zgodzić się z tą tezą. Odnosimy jednak wrażenie, że pomimo słusznych obserwacji projektodawca nadal proponuje dotację w rażąco niskiej wysokości, nie uwzględniając wskaźników, o których sam mówi.	ramach systemu, jednak mając na uwadze, że liczba porad prawnych i obywatelskich wynosi aktualnie około 1.35 porady, co przekłada się na średni koszt za porady (a tym samym wynagrodzenia wykonawcy za poradę) na poziomie 193,53 zł w 2023 r. oraz dotychczasowe stanowisko Ministerstwa Finansów, obecnie zwiększenie wysokości dotacji na finansowanie w roku 2025 zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej możliwe jest jedynie w przypadku przyznania dodatkowych środków przez Ministra Finansów. Do dnia 25/06/24 nie otrzymano stanowiska Ministerstwa Finansów.	
4.	Uzasadnienie str. 4	Skoro projektodawca przyjmuje za wysokość kwoty bazowej na rok 2025 kwotę bazową plus wskaźnik CPI, należałoby uzupełnić wysokość kwoty bazowej o pomijane przez lata wskaźniki inflacji.	W tym roku ustawodawca zdecydował się na zwiększenie kwoty bazowej o prognozowany wskaźnik CPI. W tym wypadku, jeżeli popatrzymy na ujęcie rok do roku wskaźnik CPI, faktycznie powinien pokryć wartość inflacji – jednak tylko jeżeli porównamy inflację do roku 2024. Projektodawca zdaje się zapomnieć, że w latach 2020-2023, gdzie wysokość inflacji była relatywnie najwyższa kwota bazowa pozostawała na stałym niezmiennym poziomie 5 500 zł. Jeżeli projektodawca chce ustalać kwotę bazową z uwzględnieniem wskaźnika inflacji, aby kwota ta znajdowała się na poziomie, jaki ustawodawca przyjął w 2016 roku winien, podnieść wysokość kwoty bazowej o „zaległe” inflację a nie tylko o tegoroczną.	Podczas prac nad projektem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kwoty bazowej na 2025 rok, po raz pierwszy od kilku lat zdecydowano się na procedowanie od razu kwoty bazowej podwyższonej o wskaźnik inflacji, a to ze względu na coroczne negatywne stanowisko Ministerstwa Finansów co do podwyższania kwoty bazowej. W poprzednim roku po licznych dyskusjach, Minister Finansów ostatecznie zgodził się właśnie na podniesienie procedowanej kwoty o CPI. Z uwagi na dyscyplinę finansów publicznych, a także okoliczność, iż kwota dotacji ujmowana jest w projekcie ustawy budżetowej w części	

				85 Budżety Wojewodów Ogółem dział 755 Wymiar sprawiedliwości rozdział 75515 i jest powiązana z limitem wydatków, nie ma możliwości podniesienia kwoty bazowej o „zaległe” inflacje.	
--	--	--	--	--	--

Wykres 1:

